

018834

Sak nr. 72/7.

Innberetning v/ Anne Merete Knudsen 5/12-0
innberetningsdato

Osen gnr. 94 bnr. 1 fk.nr.
gardsnavn

Gaular Sogn & Fjordane
kommune fylke

Olav Mo 6815 Bygstad
eier/bruker postnummer/adresse

Adr. Fortsatt utgravning 6-20/8-30
dato

Resymé:

RAPPORT FOR UTGRAVNING AV RESTER AV GRAVMINNE, OSEN GÅRD, GNR. 94 BNR.1, BYGSTAD, GAULAR KOMMUNE, SOGN OG FJORDANE I TIDSROMMET 6 - 20. AUGUST 1980.

BAKGRUNNEN FOR UNDERSØKELSEN:

Utgravningen var en fortsettelse av en mindre undersøkelse i oktober 1978. Det ble den gang funnet et blykors med runer, et spinnehjul m.m. mellom sten i en mulig konstruksjon i et jorde V for tunet. Man antok at lokaliteten kunne være en middelalder-tuft. Da lokaliteten kun ble påvist i 1978, ble det besluttet at hovedundersøkelsen skulle foregå i feltsesongen 1980. For øvrige opplysninger om gravningen i 1978 se rapport ved Anne Merete Knudsen datert 17.oktober 1978.

DELTAKERE:

Stud.mag.art. Astrid Landsverk (deltok 6.-15. august), stud. mag.art. Siv Kristoffersen, Alf Tore Hommedal og Øystein Ekroll, botanikerne Sissel Fjellidal og Torill Valberg. De to sistnevnte var med fra 11.-20. august. Leder for undersøkelsen var mag.art. Anne Merete Knudsen.

OMRÅDEBESKRIVELSE:

I rapporten for undersøkelsen i 1978 er lokalitetens beliggenhet kort beskrevet. Jeg har funnet det nødvendig å beskrive området mer fullstendig nå.

Osen gård ligger på en slette i bunnen av Dalsfjorden umiddelbart S for det sted hvor elven Gaula renner ut i fjorden. Både N og S for fjorden og elven stiger fjellet bratt opp. Det høyeste fjell som kan sees fra gården, er Kvamshesten hvis høyeste punkt er 1200 m.o.h..

Fjorden er her inne nokså vid, men et stykke lenger ute, ved Bygstad tettsted, er den svært smal. Dette gjør at fjorden ser mer ut som en innsjø enn en fjord.

Vannet i fjordbunnen er brakkt. Det er derfor svært dårlig fiske her. I elven derimot er det et rikt laksefiske. Det kan i denne forbindelse nevnes at Norges eldste laksetrapp er anlagt her av en irsk adelsmann som hadde Osen gård på slutten av 1800-tallet.

Det er allerede nevnt at gården ligger på en elveslette. Denne er en glacifluvial avsetning. Sletten er i to nivåer eller to terrasser. Gravningsstedet er helt ute på kanten av den øvre, lengst V på denne. Gårdens tun ligger også på denne øvre terrassen, ca. 200 m Ø for lokaliteten.

I år måtte vi lokalitetens høyde over havet. Den er ca. 5m over middelvannstand (5,16m til fixpunktet).

Rett S for gravningsfeltet går i dag en traktorvei. Forevrig er hele denne delen av elvesletten et jorde hvor det dyrkes før. Like V for lokaliteten var det i år anlagt en kjøkkenhage for første gang. Helt ute på nedre terrasse mot fjorden er det et lite skogholt. Her vokser det løvtrær samt gran.

På øvre terrasse var det tidligere noen gravhauger. S for lokaliteten like ved nåværende vei til Dale lå det en gravhaug som ble undersøkt av Johs. Bøe ca. 1930. Dessuten ble to gravhauger undersøkt av Storm på slutten av 1700-tallet. Den ene skal ha ligget like S for vårt gravningsfelt, den andre vet man i dag ikke hvor lå.

GRAVEREDSKAP:

Vi torvet av med spade. Deretter ble det brukt krafse til vi nådde funnførende lag. Da ble det gravd med skje. En del av massen ble såldet.

Det ble tatt ut jordprøver som ~~der~~ ble analysert på stedet. Disse ble siktet gjennom flere sikter med forskjellig maskevidde. Om dette se rapport ved Sissel Fjelldal.

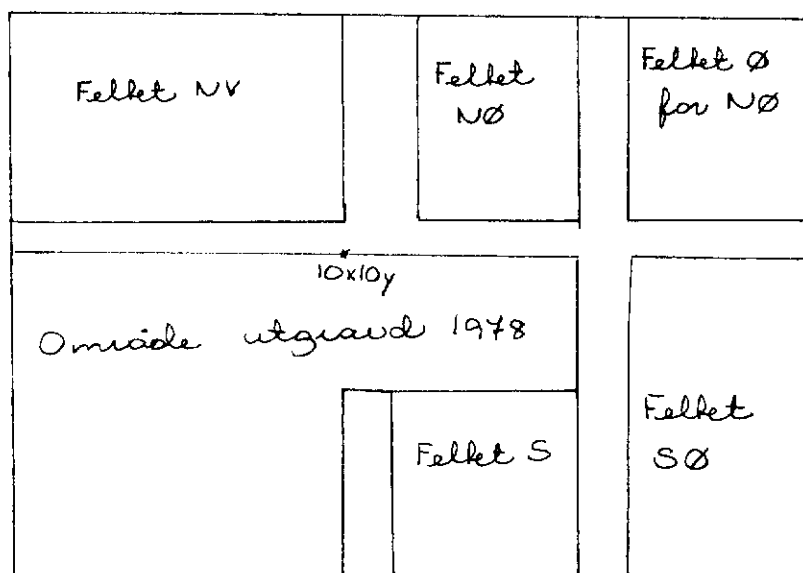
MÅLESYSTEM:

Det var naturlig for oss å legge opp målesystemet etter det feltet som ble åpnet i 1978. Dette var som nevnt i den tidligere rapporten, L-formet. Vi la opp målesystemet med en x-akse og en y-akse parallellt med 78-feltets retninger. Vi fikk da en x-akse tilnærmet N-S med stigende verdier mot N og en y-akse tilnærmet Ø-V med stigende verdier mot Ø. Rett N for feltet fra 78 laget vi målesystemets midtpunkt. Vi kalte dette punktet 10x10y. Punktet ble lagt slik at vi fikk en profilbenk langs 10x-linjen. Denne profilbenken var hel. Vår andre hovedprofilbenk var langs 10y-linjen. Denne profilbenken er gjennomskåret et stykke ved

undersøkelsen i 1978. Profilbenken skjærer gjennom det utgravde feltet fra 78 like ved funnstedet for runekorset.

Vi delte inn feltet i m^2 ruter i planet, men vi delte også hovedfeltet inn i mindre felt for å lette oversikten ved dagbokskrivingen

Skjematisk var hovedfeltet delt opp slik:

Vi laget et fixpunkt på toppen av en sten i traktorveien SØ for feltet. De viktigste funn ble nivellert inn. De øvrige funnene ble adskilt i naturlig stratigrafiske lag.

FELTETS STØRRELSE:

Feltet var ca. $70m^2$ stort, da medregnet det området som ble åpnet i 1978. Det lå innenfor koordinatene $4,50x - 13x$ og $0,50y - 16y$.

GANGEN I ARBEIDET:

Det området som ble avdekket i 1978, er siden blitt beskyttet med plast. Da denne lasten ble fjernet, så vi at noe masse fra profilene hadde rast ut, noen sten hadde glidd ut fra sitt opprinnelige leie, og at det vokste en god del ugress der. Noe av det første vi gjorde var derfor å rense opp feltet fra 78 for å få bedre oversikt.

Allerede før årets gravning tok til, var det prioritert å grave sørøst og nord for det avdekkete området, dvs feltene S, NV og NØ. Observasjoner i disse feltene var ment å avgjøre hvor vi

eventuellt siden skulle utvide gravningen

De første felt vi åpnet var feltet S og feltet NØ. I feltet S stoppet vi i et nivå på 15-25 cm u.o. I dette nivået var det mange større sten Disse ble fotografert, men foreløpig ikke inntegnet. Så fjernet vi noen av stenene (de som lå på det ^{nivået} ~~nivået~~ vi var kommet ned til og ikke i) og grov videre nedover. Da det snart viste seg å ligge flere og større sten under, grov vi kun så langt ned at disse ble frilagt. De stenene vi nå hadde frilagt, så ut til å danne et mønster. Det var tydelig at denne konstruksjonen fortsatte inn i urørt område mot Ø. Vi åpnet derfor et felt her, feltet SØ. Vi lot det stå igjen en 40 cm bred profilbank mot V, dvs. mot feltet S. Feltet SØ grov vi tilsvarende dypt som feltet S. Her gjorde vi en foreløpig stans for å fotografere og tegne. Dette er nivå 1 på tegningene.

Innledningsvis er det nevnt at vi også åpnet feltet NØ i begynnelsen av gravningen. Omtrent samtidig åpnet vi feltet NV. Mellom disse to feltene lot vi det stå igjen et urørt område med en bredde på 1 m. Mellom feltene og feltet fra 1978 lot vi det stå igjen en 40 cm bred profilbank.

Da matjordlaget og det underliggende sandlag (se nedenfor) var fjernet i disse to feltene, viste det seg at det under var et jordlag hvis overkant skrånet svært fra den ene siden av feltet til den andre. Vi tolket dette som gammel markoverflate og sto pet foreløpig å grave i dette nivået. Situasjonen ble dokumentert (tegning nivå 1).

Vi grov så under tegnenivå 1. Både selve gravearbeidet og dokumentasjonen ble komplisert her ved at vi fant flere nedskjæringer og rester av konstruksjoner som var vanskelige å ^{tolke} tolke. Imidlertid fant vi utelukkende gjenstander av senere dato slik at vi ikke har dokumentert denne delen av gravningsområdet så grundig. Da vi hadde begrenset tid til rådighet, prioriterte vi andre deler av undersøkelsen.

I NØ feltet fant vi et godt stykke under markoverflaten sten som så ut til å være deler av en konstruksjon. Dette fortsatte inn i urørt område mot Ø. Vi åpnet derfor et felt her. Dette ble hetende feltet Ø for feltet NØ. Vi fant igjen stonrekken fra NØ

feltet. Alt tydet imidlertid på at dette var en konstruksjon fra nyere tid. Gravningen både i feltet NØ og feltet Ø for feltet NØ stoppet vi ~~a~~-grave før vi var kommet ned på steril mark.

Da vi hadde kommet så langt i arbeidet, hadde vi fått god oversikt over situasjonen. Vi regnet nå med at vi hadde klart å avgrense i planet det fortidsminne vi hadde avdekket. Det som lettet hele undersøkelsen, var at vi kunne forlate teorien om at vi hadde avdekket en hustuft. Det var klart at vi hadde for oss et gravminne. Dette skal drøftes nærmere under resultatet av undersøkelsen.

I sammenheng med at feltene S og SØ ble dokumentert, ble også det området vi hadde avdekket i 1978, dokumentert. Da dette arbeidet var ferdig, gikk vi dypere ned i feltene. Det ble gravd noe forskjellig de enkelte steder. I midtpartiet av området der hvor runekorset ble funnet, grov vi forsiktig og såldet all masse. Vi gjorde i dette området også i år fine funn. Det ble her gravd helt ned til steril mark. Denne hadde vi i 1978 kommet ned så rundt stenene. I den vestre delen av feltet fra 78 snittet vi stenrekken (se plantegning). Profilen viste imidlertid ingen konstruksjoner eller lag som var så interessante at de ble tegnet. Snittet er imidlertid beskrevet i dagboken. Siden krafset vi bort en del masse som vi såldet. Da vi ikke fant noe av interesse her, sluttet vi å grave i denne delen av feltet.

I feltene S og SØ begynte vi å fjerne sten og masse. Også her såldet vi stikkprøver. Det var imidlertid intet av gjenstander finne som rimelig kan være. I feltet SØ fant vi noe interessant under stenlaget. Sten som lå i en liten ring umiddelbart under, så først ut til å kunne være foring til en stolpe. Da vi hadde gravd noe lenger ned, skjønnte vi at det måtte være en kokegrop. Denne ble snittet og tømt halveis. Det ble fotografert og tegnet profil. Så ble den tømt helt.

Siden tegnet vi profiler, 3 stk.. Da vi ikke ville rekke å rive alle, prioriterte vi profilen Ø-V langs 10x-linjen. Heller ikke denne ble revet i sin helhet. Vi rev den østre halvdel. Her

antok vi at sjansen var størst for å gjøre funn.

Det ble tatt ut en rekke botaniske prøver i feltet, bl.a. i kokegroen. Når det gjelder denne delen av undersøkelsen, henviser jeg til Sissel Fjelldaals rapport.

OBSERVASJONER:

Den øst-vest-gående profilbenk langs 10x linjen virket som et faktisk skille mellom to ulike situasjoner. Kun lengst V kunne det sees en fortsettelse av kulturlag fra området S for profilbenken til området N for den. Jeg finner det derfor mest hensiktsmessig å dele lokaliteten i to, delt henholdsvis i feltene N for profilbenken og feltene S for den.

FELTENE N FOR PROFILBENKEN:

Området består som nevnt av feltene NV, NØ og feltet Ø for feltet NØ.

Øverst er det et torvlag og matjordlag. Dette laget har fått betegnelsen lag 1. Laget er ca. 10-25 cm. dypt. Det som har forårsaket at laget har ujevn tykkelse, er antagelig at hele laget ligger i ployedybde. I matjordlaget ble det funnet en del nære potteskår og glassbiter. Spesielt kan nevnes at det like under torven i feltet NØ ble funnet et sortbrent uglasert potteskår. Dette kan være fra eldre jernalder.

Under matjordlaget var det et grusblandet sandlag. Dette fikk betegnelsen lag 2. Laget lå under normal ployedybde. Sandlaget varierte svært i tykkelse i det undersiden skrånet bratt nedover mot N i feltet NØ og mot V i feltet NV. Faktisk manglet sandlaget der det underliggende lag gikk høyst opp, altså lengst V i feltet NØ og lengst Ø i feltet NV.

I SV delen av NØ feltet var det grå gras under matjorden. Denne var helt anderledes enn sandlaget.

I NV feltet var det mer sandsten enn i NØ feltet

Sandlaget må være påfylt. I sanden ble det i NØ feltet funnet større skår av et stort leirfat med begitning på innsiden. Huller

i bunnen på fatet viste at det må ha vært et fiskefat. Fiskefatet er antagelig laget en gang i løpet av 17- eller 1800-tallet. Dermed daterer det påfyllingen av sandlaget.

Under sandlaget var det et gråbrunt jordlag. Dette er kalt lag 5. Da vi kom ^{nærl} ned på dette laget, tolket vi det som gammel overflate. Med unntak av kanskje lengst V i NV feltet kan dette ikke være riktig.

Lag 5 var i NV feltet fra 10 til 25 cm dypt. Grunnest var laget lengst Ø i feltet, tykkest var det på midten - i retning N-S, så blir det brått tynnere mot V. Lagets skråning i underkanten fulgte stort sett sandlagets (lag 2)'s underkant, dvs. at nivåforskjellen var svært stor. I Ø sluttet laget 25 cm under overflaten, i V 80 cm under overflaten.

Lag 5 var sort med hvite små pletter. Det så ut som et brannlag med aske i. En del av denne massen ble siktet. Det eneste som ble funnet var helt finkornet kull. Det hvite var småsten. I laget var det større sten fra 25 - 40 cm lange. Det ble ikke funnet gjenstander i laget.

I NV hjørnet av NØ feltet viste lag 5 seg å være ca 10 cm dypt. Under dette var det humusblandet sand. Under dette igjen aur.

Da vi hadde gravd oss litt ned i dette jordlaget, oppdaget vi flere nedskjæringer. Den ene er alt nevnt. Denne er lengst SØ i NV feltet og søndre halvdel i NØ feltet. Denne nedskjæringen har retning SV-NØ og er noe under 1 m bred. Den var fylt med lys gulbrunt grus. Nedskjæringen kommer tydelig frem på profiltegningen langs 11y linjen.

Nedskjæringens N-grense var klarere enn S-grensen. I S var grensen skarpt avgrenset til ca. 10 cm under nedskjæringens overflate. Dermed syntes det som om dette gruslaget lå under det gruslaget som lå S for nedskjæringen.

Fra 10 cm og nedover i nedskjæringen lå det mye sten. Disse var uregelmessige og fra 15 til 5 cm lange. Her fantes det også noen morkne tre rester. Denne fyllmassen i nedskjæringen var svært løs.

Grusen i nedskjæringen fikk betegnelsen lag 4. Funn i laget var grønt vindusglass, mursten og krummet taksten. Disse funn daterer nedskjæringen til svært sen tid. Nedskjæringen viste seg å hvile direkte på auren.

I feltet Ø for NØ støtte vi på en annen nedskjæring. Denne viste seg også å gå noe inn i feltet NØ. Nedskjæringen lå her under det påfylte sandlaget (lag 2) og et derunderliggende hardt grusblandet humuslag (10 cm tykk).

Nedskjæringen her bestod av større sten som var lagt opp i en mur. Mot S ble denne ikke avgrenset i det den fortsatte inn i profilen, og vi på sydsiden (feltet SØ - nordligste del) ikke fant det nødvendig å grave så dypt.

Stenmuren hadde retning SØ-NV og fortsatte inn i feltet NØ, men da ikke som en mur, men som en nedskjæring fylt med løsmasse til den støtte på den tidligere beskrevne nedskjæring (lag 4). Nedskjæringen har fått lagnummer 6. Disse hører etter min mening ikke sammen. Stenene i muren ligger adskillig fastere. Mellom dem er det delvis klint blåleire, foruten mellombrun humusblandet grus. Den største stenen var 150 cm lang og er svært tykk. Den er tykkere enn vi har gravd i dybden dvs. over 30 cm.

Nord for stenmuren var det påfylt morenestein. Dette laget har fått lagnummer 7. Det var ca. 15 cm tykk og inneholdt keramikk og grønt vindusglass.

OMRÅDET S FOR PROFILEN LANGS FOX - LINJEN:

Til dette hører det feltet som ble gravd i 1978. Når det gjelder observasjoner her, se forrige rapport. Observasjoner i det kulturlag som ikke ble bortgravd under 78-gravningen, skal beskrives i det følgende. Men først skal jeg beskrive resten av området fra overflaten.

Øverst er det også her torvlag og matjordlag i 10 - 25 cm's dybde. Dette er samme lag 1 som i nordre del av området.

Også under lag 1 i feltet S og søndre del av feltet SØ var det et påfylt grusblandet sandlag. Dette laget har også fått be-

tegnelsen lag 2, men det er ikke det samme lag 2 som i området N for profilbenken langs 10x-linjen. Laget var svart brannet i fargen, i det fargen vekslet fra rødt til kullsort via mørk brune sjatteringer. Det ble ikke funnet gjenstander i dette laget.

Da vi hadde gravd litt ned i dette laget, så vi at det var et markert skille i gruslaget i horisontalplanet. Dette skillet gikk i retning N-S. Det er inntegnet på plantegningen (ved ca 12y). Vest for 12y var det et grusblandet rødt sandlag. Ø for 12y begynte den stenlegningen som er omtalt tidligere. Mellom stenene var det kullholdig grus. I NV delen av SO feltet var det brun grus over stenene. Dette laget lå direkte under matjordlaget. Det har fått betegnelsen lag 3.

Stenlegningen bestod av større og mindre uregelmessige sten fra 10 til 40 cm lange. Ytterkanten mot S og Ø var tydelig avgrenset. Her lå stenene buet som i en sirkel. Mot V og N var stenlegningen ødelagt. De øverste stenene lå ca. 20 cm under markoverflaten. Utenfor stenlegningen (mot Ø) var det grovt grus. Under dette igjen lys sand blandet med kullstøv (aur).

Tolkning av stenlegning.

Det er liten tvil om at dette er kanten av et ødelagt gravminne. Det ~~røde~~ ^{røde} sandlaget V for 12y linjen er auren. Det er klart at man her har gravd seg en sjakt inn til sentrum av gravminnet.

UTGRAVD OMRÅDE FRA 1978:

Da vi hadde gravd frem kanten av gravminnet, var det også mye lettere å forstå alle de nedgravninger og blandete jordlag i øst del av det området vi grov frem i 1978. (Ø for 9y linjen). Sål-
dingen av masse her gav da også som resultat funn av flere metall-
gjenstander deriblant en korsformet fibula og beltehake begge av bronse samt otteskår blant annet rester av spannformede kar. Dette må være sentrum av graven som siden er blitt plundret.

Om vi har for oss en branngrav eller ubrent grav er det ikke lenger mulig å fastslå.

Den vestligste del av feltet fra 1978

Her hadde vi avdekket en stenrekke i retning N-S. Mellom og så -

vidt rundt stenene var det et kullag. Mot N fortsatte stenrekken og kullaget såvidt inn i NV feltet. Mot S stoppet stenrekken ved 6x-linjen, mens kullaget fortsatte inn i urørt område.

Stenrekken ble snittet på tvers ved ca. 9x-linjen. Snittet viste at kullaget var ca. 20 cm tykk målt fra det nivået hvor gravningen ble påbegynt i år. Det lå noen sten dypere enn dem som er inntegnet på planen. Det viste seg også at kullaget fortsatte V for stenene og inn i urørt område. Laget var imidlertid ikke så synlig i tegne- og fotonivå i det laget V for stenene skrøner nedover. Oppå var det påfylt sand i nivå med stenene.

Utover det som ble funnet her i 1978, var det ingen gjenstander.

Tolkning av stenrekken.

Stenrekken må være rester av fyllmassen fra gravminnet selv om sirkelformen her ikke er så tydelig som i feltet S og SØ.

OBSERVASJONER UNDER GRAVMINNET:

Under stenene i S og SØ - feltet var det helt sort svart kullholdig jord. Det minnet om et brannflak. Dette var ikke svært tykket. Nederst var det askelignende. Stenene lå tydelig oppå dette laget. Laget fikk betegnelsen lag 8. Det var ingen gjenstander i dette laget, men det ble funnet forkullet frø.

KOKEGROP:

I rute 8x19y fant vi umiddelbart under lag 8 en kokegrop. Denne var 70cm i diameter og 30cm dyp. Nederst var det askeblandet grus. Det var mye skjorbrent sten i kokegropen foruten mye trehull.

Det ble ikke funnet gjenstander i kokegropen, men det er funnet forkullet frø. Se rapport ved Sissel Fjellidal.

LAGENE:

En del av lagene er omtalt i det foregående. For oversiktens skuld skal jeg her gå gjennom dem alle. Det gjøres oppmerksom på at ikke alle lagene var funnførere.

Lag 1: torv og matjordlag. Ligger øverst i hele utgravningsområdet. Det var fra 10 - 25 cm d.t.

Lag 2: grusblandet, sandlag som ligger under matjordlaget. Begrenset til feltene NV, NØ, Ø for NØ og S samt søndre del av feltet SØ. Det er som nevnt sannsynlig at det er to forskjellige lag 2, henholdsvis N og S for profilen langs 10x - linjen. Laget er påfylt. Kun funnferende i nordlige felt. I

Lag 3: Brun grus over stenrekken i SØ feltet nordvestre del. Lå under matjordlaget.

Lag 4: Grusen i nedskjæringen i feltet NØ og NV. Påfylt i sen tid.

Lag 5: Mørkt humusblandet jordlag med trekull under lag 2 i feltene NV og NØ. Vi antok først at det var gammel mark-overflate men laget må være fra sen tid, da det siden ble funnet sene nedskjæringer under.

Lag 6: Massen i ^{nedskjæringen i} NØ feltet. Fra sen tid (etterreformatorisk tid).

Lag 7: Påfylt moreneste N for mur i feltene NØ og feltet Ø for NØ. Laget var ca. 15 cm tykt. Det inneholdt nyere gjenstander.

Lag 8: Det sort trekullholdige laget under stenrekken i feltene S og SØ. I dette laget som er eldre enn gravminnet, er det funnet forkullet frø.

Lag 9: Mellombrun humusblandet grus. Utenfor dvs. Ø for gravminnet i nivå med stenene.

Lag 10: Groper med grå finsand inntil profilen langs 10x-linjen i feltet fra 1978 (sees klart på profiltegningen). Gropene er sekundære nedskjæringer.

Lag 11: Omrotet område i sentrum av gravminnet. Laget består av flere omrotete lag. Alt gravgodset + spinnehjulet er funnet i dette laget. Laget strakte seg stort sett fra 7x - 10x og fra 10y - 13y. Laget danner en grop ned i undergrunnen.

OPPSUMMERING AV TOLKNING - KRONOLOGI:

Det eldste vi har avdekket er kokegropen. Da det ikke er funnet gjenstander i den, kan den kun dateres ved uttatte kullprover. Spennende er det at gropen inneholdt forkullede frø.

Det sort trekullholdige laget - lag 8 er muligens samtidig med

kokegropen. Heller ikke i dette laget er det funnet daterbare gjenstander, men også herfra er det tatt ut kuller ver. Det fantes som nevnt forkullede frø i laget.

Om å dette er så gravminnet anlagt. Dette behøver ikke være skjedd så lenge etterpå, men det kan også være stor tidsforskjell.

Graven dateres til midten av 400-tallet e Kr.. Om vi har for oss en gravhaug eller flatemarksgrav er det i dag umulig å avgjøre. Stenene tyder på det førstnevnte.

I løpet av MA må noen ha vært nede i graven og lagt ned runekorset. Om graven har vært plyndret den gang, vites ikke.

At graven er plyndret er klart. Selv vil jeg helst tro at dette er den andre gravhaugen ^{Storm} ~~Storm~~ grov ut på slutten av 1700-tallet.

På 17- eller 1800-tallet har man ødelagt gravens nordre halvdel. Muren tyder på at man har bygget eller har planlagt å bygge et hus her. Siden er stedet jevnet ut med grus og sand som er påfyllt.

Dalen 3. desember 1980

Anne Merete Knudsen

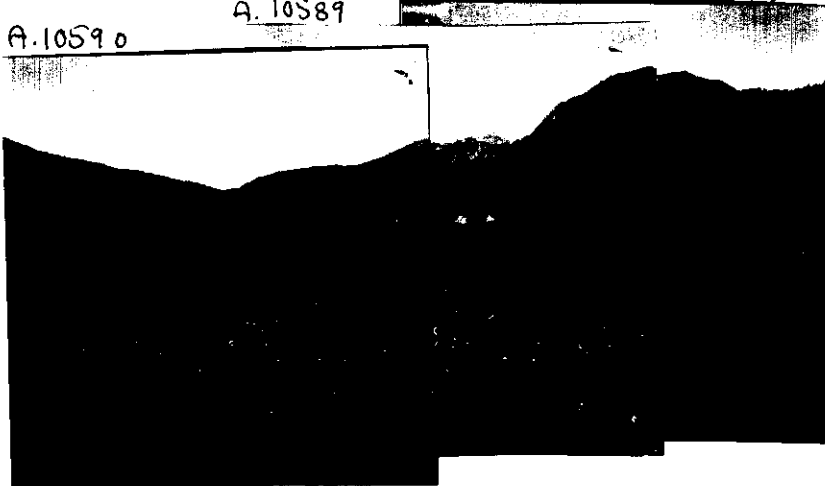
Anne Merete Knudsen

1.
 Reker av grøminne, Oser gru. 94/1,
 Gaulan k, Sogn og Fjordane.
 Rapport v/ Anne Heide Knudsen
 datert 3. 12. 1980.

A.10590

A.10589

A.10594

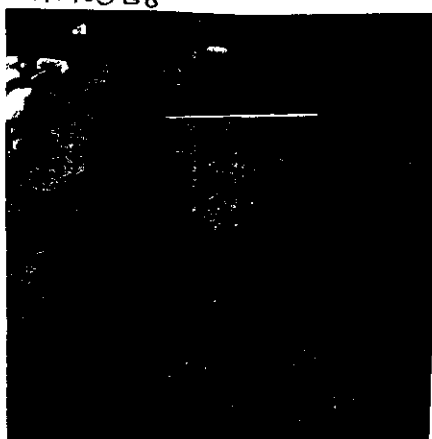
Utsikt fra grøminnet utover
 Dalhofforden. Den høyeste toppen er
 Kuamshesten. Fra SØ.

A.10593

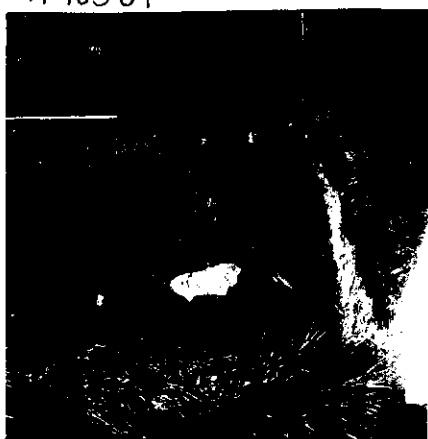

Sikting av jordmasse med
 henblikke på eventuelle funn av
 forkullet fôr. Fra venstre: Sissel
 Fjelldal og Torill Valberg.

A.10588

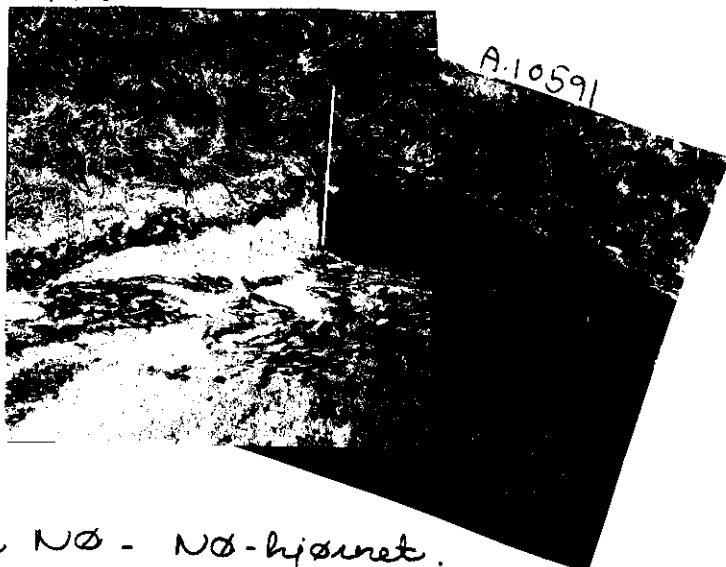

A.10587

Fellet NØ. Nåvå 1 - Antatt gml. mark-
 overflate. Tegnerivå 1. Bildene overlapp-
 per hverandre, men var p.g.a. foto-
 vinkelen vanskelig å sette sammen.
 Begge foto tatt fra Ø.

A.10586

Felket NØ - NØ-hjørnet.
Bildene viser antatt gml. mark-
overflate og påfylt sandlag (lag 2)
i snittveggene. Fra S.V.

A.10592

A.10597

A.10596

Felket NV - Nivå 1 - antatt gml.
markoverflate (tegrenivå 1). Bildene
er noe fortegnet i søer i forgrun-
nen og i bakgrunnen. Fra N.

A.10606

A.10595

Felket NV - Nivå 1. Bildene over-
lapper hverandre. Fra V.

A. 10603

A. 10698

A. 10699

Feltet NV. Nuvå 1. Fra Ø.

A. 10631

A. 10636

A. 10632

A. 10633

A. 10634

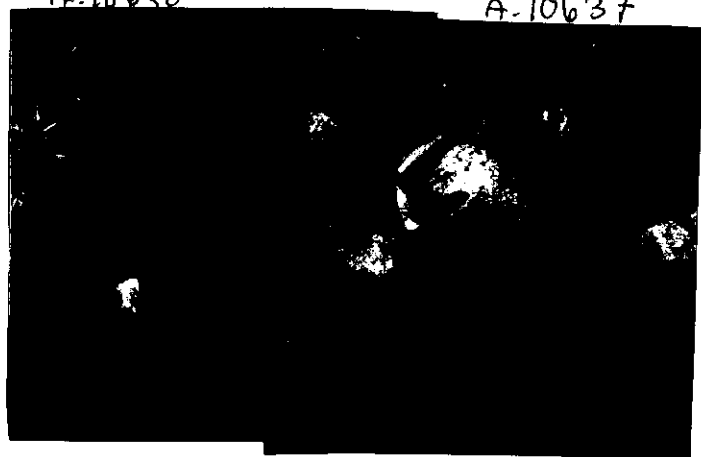
A. 10635

Feltet NØ. De to nedskjæringer.
 Bildene er tatt fra forskjellige
 vinkler.

A-10638

A-10637

Feltet NØ. Nedskjæringene. Detalj.

A-10641

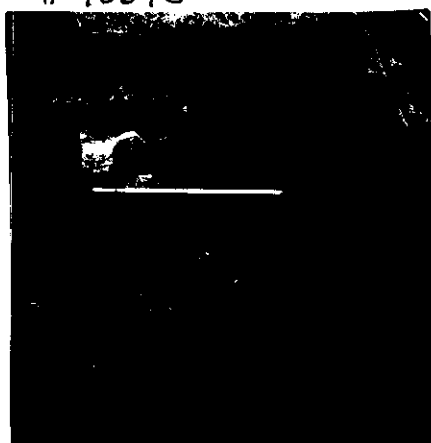
A-10642

Feltet NØ. Detalj av nedskjæring.
Påfyllt sandlag ses tydelig i
profilen.

A-10639

A-10640

Feltet NØ. Nedskjæringene. Detalj.

A.10645

Fellet NØ. Detalj av nedskjæring.
 Bildet er en forstøttelse av
 bildet nedest til høyre på fore-
 gående side.

A.10644

Fellet NØ. Vestprofil. Nedskjæringen
 sees tydelig i profilbeggen. Fra Ø.

A.10643

A.10648

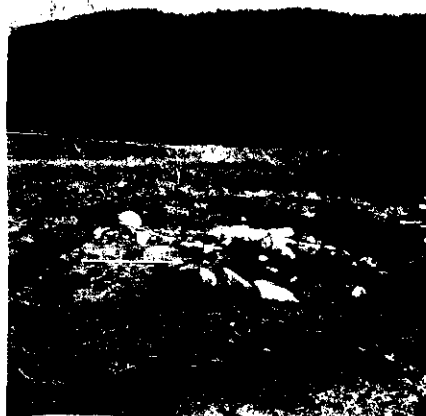
Fellet Ø for fellet NØ. Stenmur.
 Fra N.

A. 10647

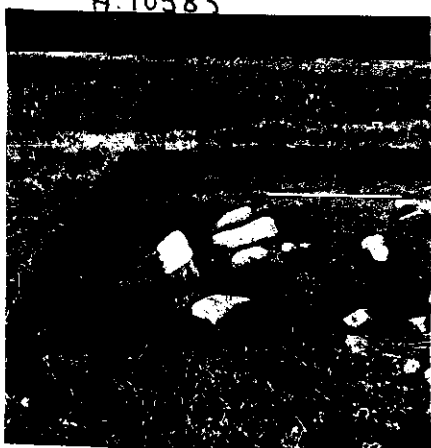
Felket Ø for fellet NØ. Morenestein
i nordre halvdelen av fellet sees
tydelig i profilveggen mot N.
Fra S.

A. 10585

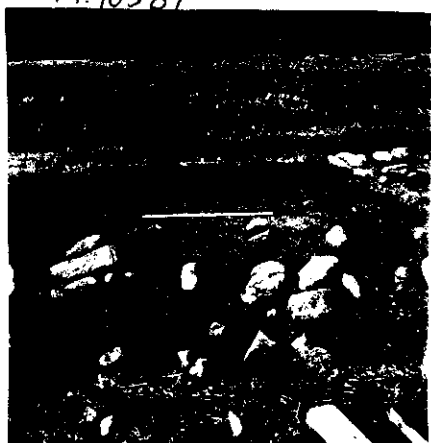

Felket S. Stensamlingsens øverste
del. Fra S.

A. 10583

A. 10584

Felket S. Stensamlingsens øverste
del. Fra Ø.

A.10602

A.10601

Feltet S. Stensamling - kgrneriva 1.
Skillet i jordlaget der hvor stenene
opphører ses tydelig på bildet.
Øste del av område utgraved i
1978 i bakgrunnen på bildet.

A.10606

Feltet S. Stensamling - kgrneriva 1.
Gravens yttergrense mot S ^{tydelig} Bildet er
en forstørring av bildet over til
høyre mot Ø.

Alle tre bildene er tatt fra S.

A.10605

A.10604

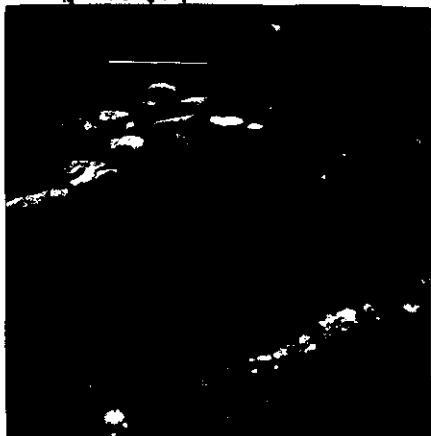

Feltet S. Stensamling - kgrneriva 1.
Skillet i jordlag ses tydelig. Fra V.

A. 10613

A. 10616

Fellet SØ. Skensamling - tegneriva i.
Gravens ykketant mot Ø sees tydelig
avgrenset på bildet. Fra S.

A. 10621

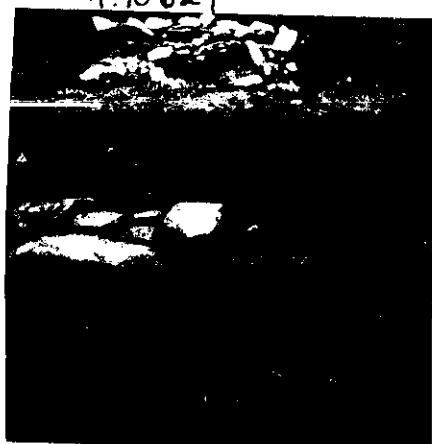
A. 10620

A. 10619

A. 10624

A. 10623

Fellet SØ. Motiv
som ovenfor. Bil-
dene overlapper
hverandre. Fra Ø.

A. 10622

A. 10627

A. 10626

A. 10625

Utgravnings område 1978. Fellet er i så kun reiset opp. Stenrekken i forgrunnen. Gravens midtparti i bakgrunnen. Funnsted for reiretors sees tydelig i bildet nederst til høyre. I mørkt parti midt på bildet. Alle bildene er tatt fra V.

A. 10628

A. 10630

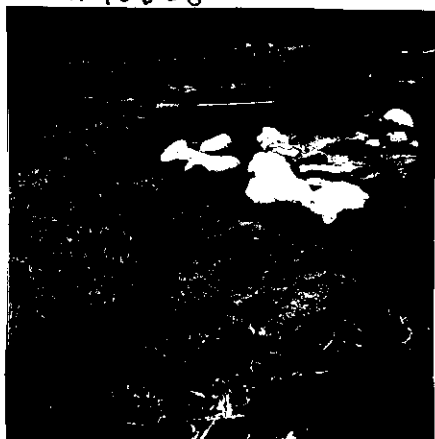

A. 10629

Utgravnings område 1978. Nabibildet av gravens midtparti. Gravgodset ble funnet i dette området. Fra S.

A.10608

A.10609

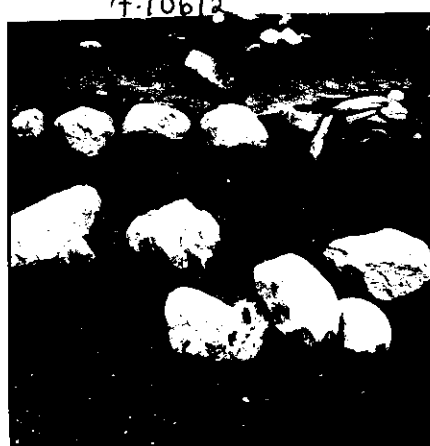

Utgård område fra 1978. Skennetkan
i vestre del. Fra S.

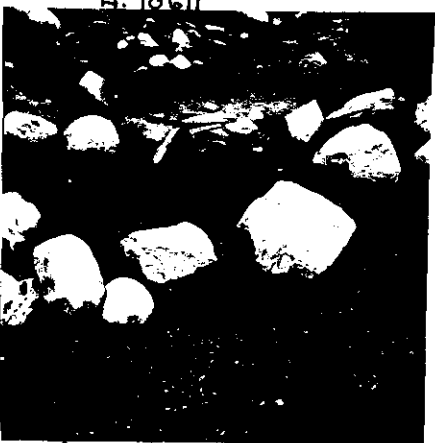
A.10607

A.10612

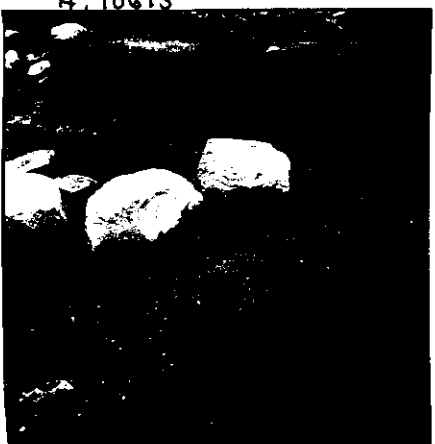
A.10611

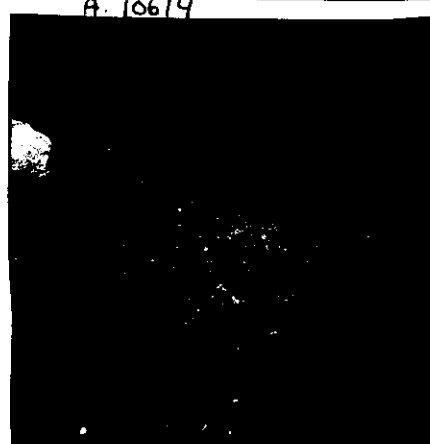
A.10610

A.10615

A.10614

Utgård område 1978. Skennetkan
i vestre del. Fra N mot S. Fra V.

A. 10654

A. 10649

11.

A. 10650

Graeminnet fremgrødt. Fra S.

A. 10656

A. 10655

A. 10646

Graeminnet fremgrødt. Fra Ø og NØ.

A. 10658

A. 10663

Grauminnret fremgrauvl. Fra V.

A. 10652

A. 10653

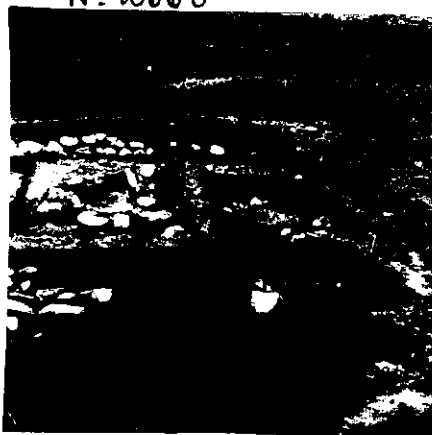
Grauminnret fremgrauvl. Sekundære nedskjæringar ses i forgrunnen.

Fra N.

A. 10657

A. 10660

Grauminnret fremgrauvl. Nedskjæringene i de nordre felter til høye på billedene. Fra Ø.

A-10651

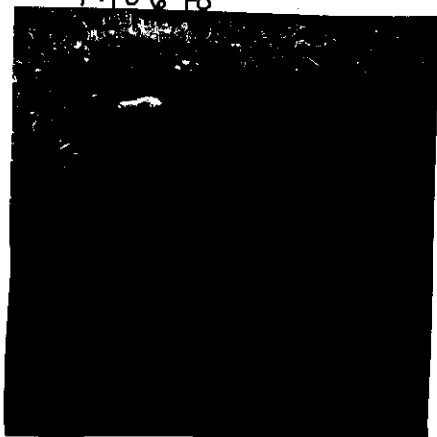

A-10659

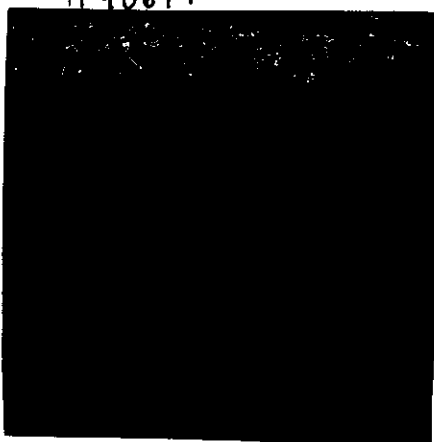

Feltene N for profilen langs 10x-linjen
 Oversikt over nedskjæringen og
 mur (nederst til venstre på venstre
 bilde). Fra Ø og V.

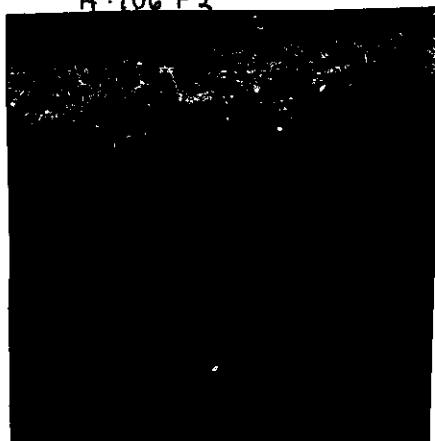
A-10670

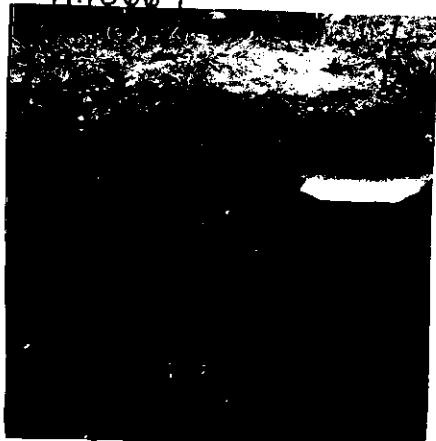
A-10671

A-10672

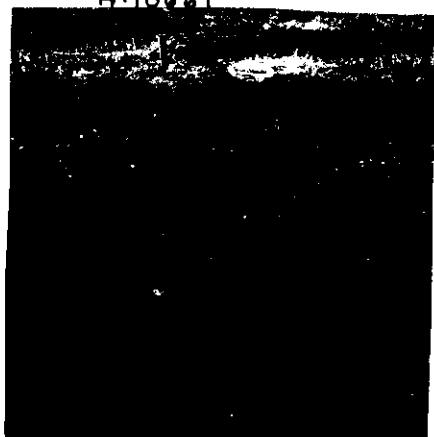
A-10667

A-10668

A-10669

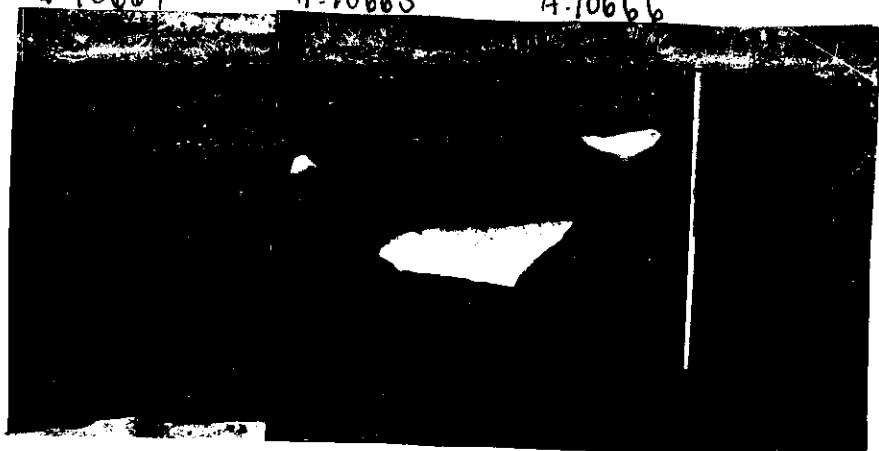

Profilen langs 10x-linjen fra V mot Ø.
 Bildene overlapper hverandre. Fra S.
 Serien fortsetter på neste ark.

A-10664

A-10665

A-10666

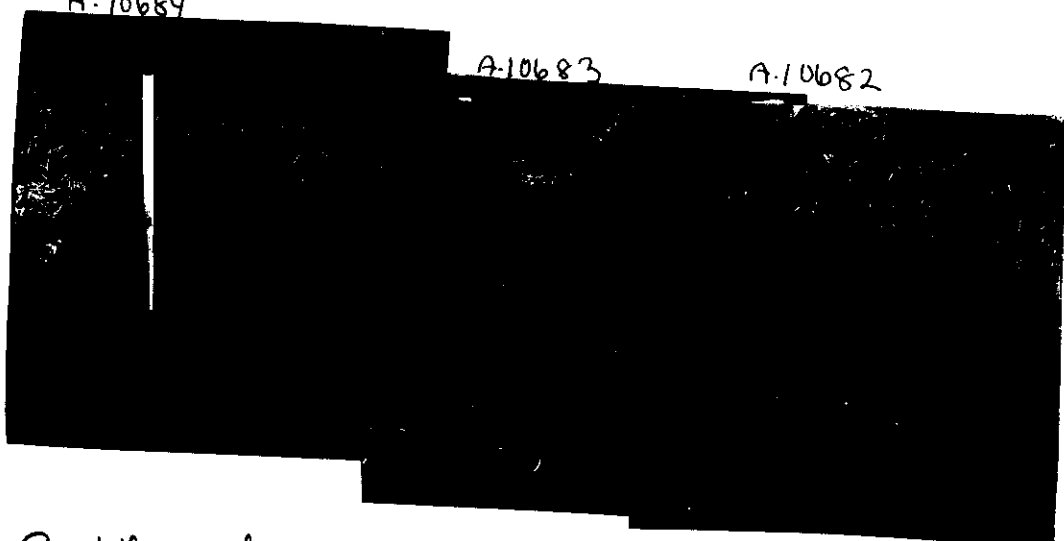

Resten av profilen langs 10x-linjen.
Fra S.

A-10684

A-10683

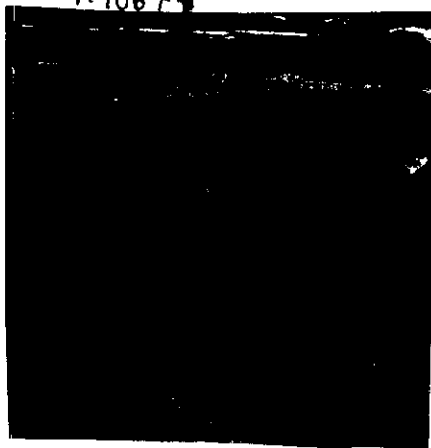
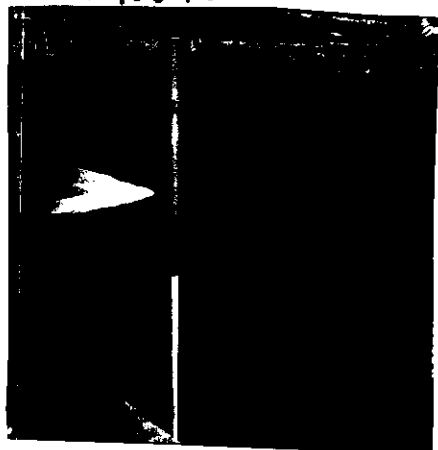
A-10682

Profilen langs 10x-linjen Ø for 14y.
Fra S.

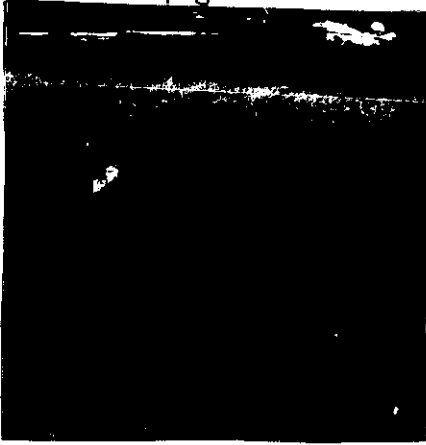
A-10675

A-10674

Profilen langs 13,60y-linjen fra 10x
og sydover. Bildeserien fortsetter på
neste side. Fra V.

A-10673

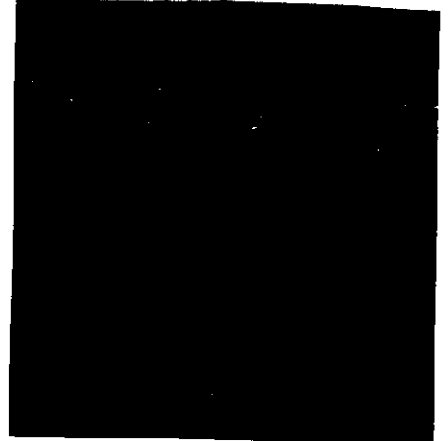
A-10678

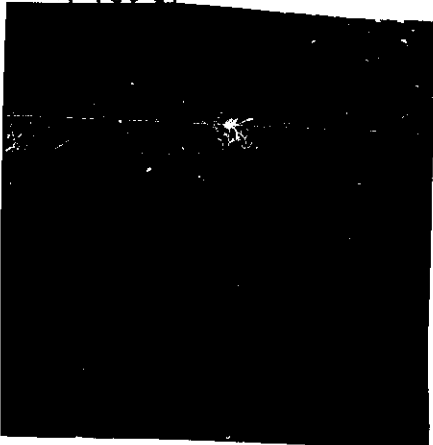
A-10677

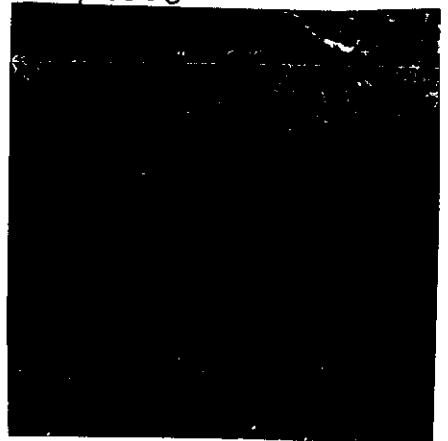
A-10676

A-10681

A-10680

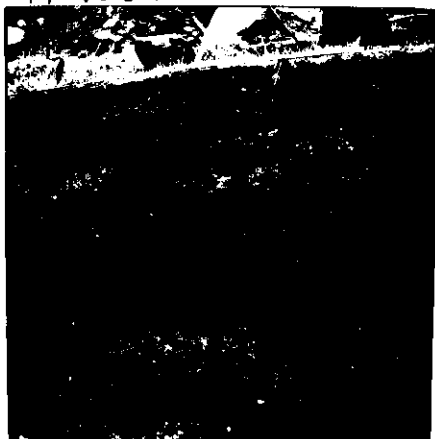

A-10679

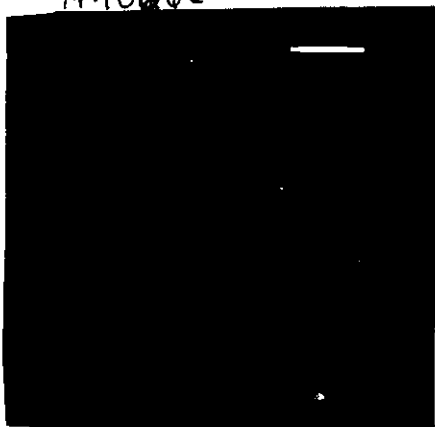
Profilen langs 13, 60 y - linjen sønder
del fra N mot S. Fra V.

A.10692

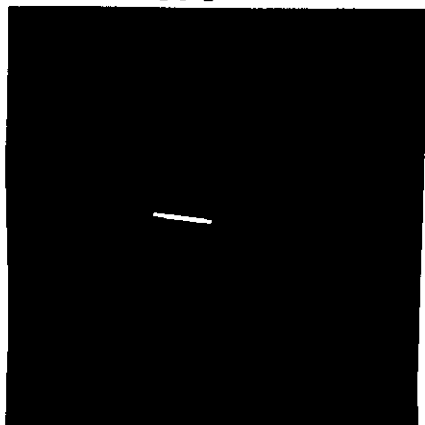

Profilen langs 13,60 y - linjen. Det
stykket av profilen som var
dekket av profilbreen & V langs
10x - linjen. Fra V.

A.10662

A.10686

A.10685

Kokegrupp i rute 8x14 y. Overfart
i to stadier.

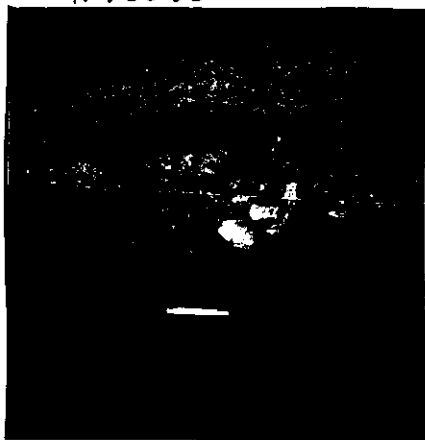
A-10688

A-10689

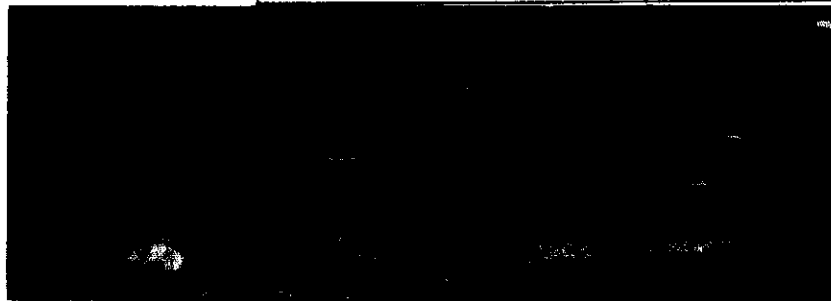

A-10690

Kokegnop i rulle 8x14x. Schnitt.
Fra Ø.

Fototekst	Gardsnavn Osen	Kommune GAULAR	Fylke S.og F.
		Fotograf Øystein Ekroll, aug.1980	
		Rep.foto: Svein Skare, april 1988	
Gravning	Film nr. <u>A.11682-84(farge), 4.11685-87(s/nv.)</u>	Innberetning ved	Dato

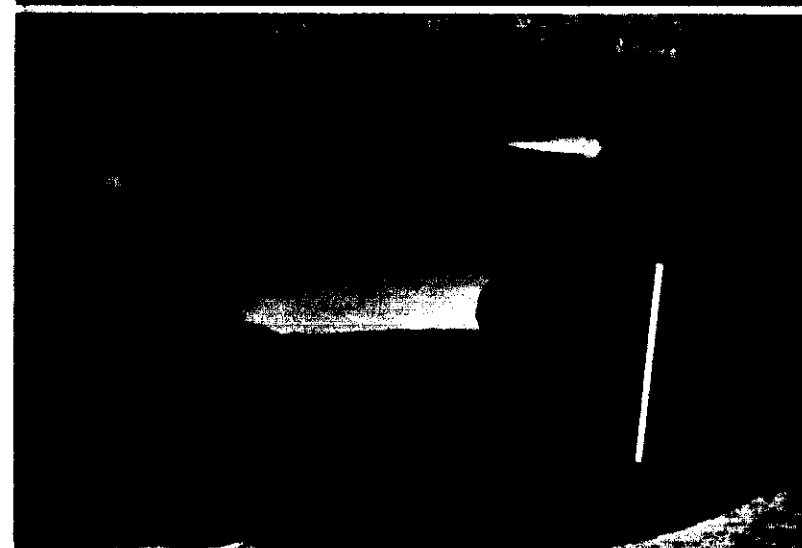

FARGENEG: 4.11682
Sort/HVITT: A.11685

S/HV.NEG:
A.11686

FARGENEG:
A.11683

S./HV.NEG
A.11687

FARGENEG
A.11684

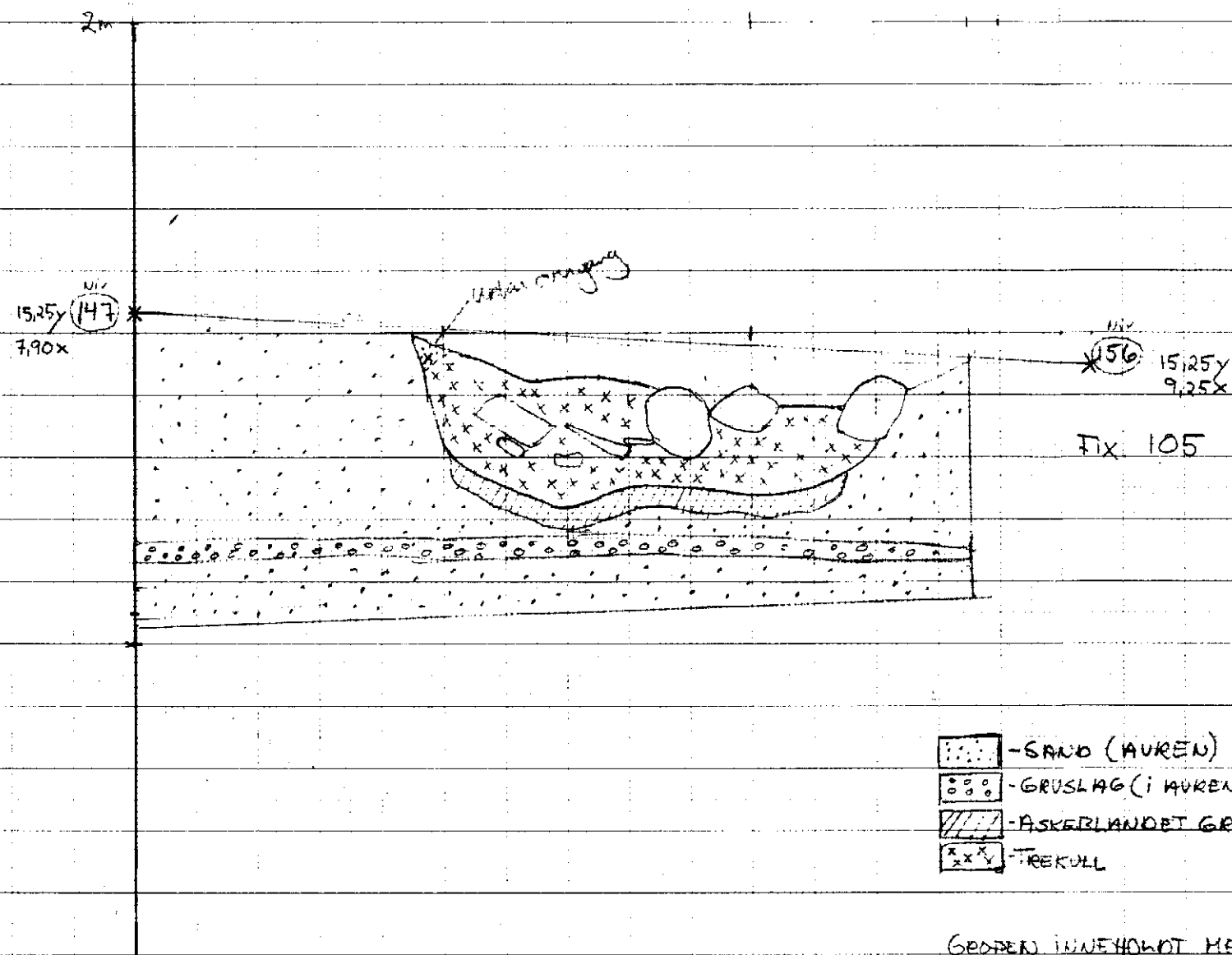
OSEN I GAULAR (94/1)
Sogn og Fjordane
KØKEGRUP UNDER GRAVHAUG

Resten av gravminne

Snitt fra Ø

Målestokk: 1:10

Tegning nr. 6

- SAND (AUREN)
- GRUSLAG (i AUREN)
- ASKEBLANDET GRUS
- TREKULL

GRØDEN INNEHOLDT MER STEN
ENN PROFILEN GIK INNTYER
AV

Osen, 19-8-80
Øystein Eken
Siv KristofferSEN

OSEN I GAULAR (94/1)

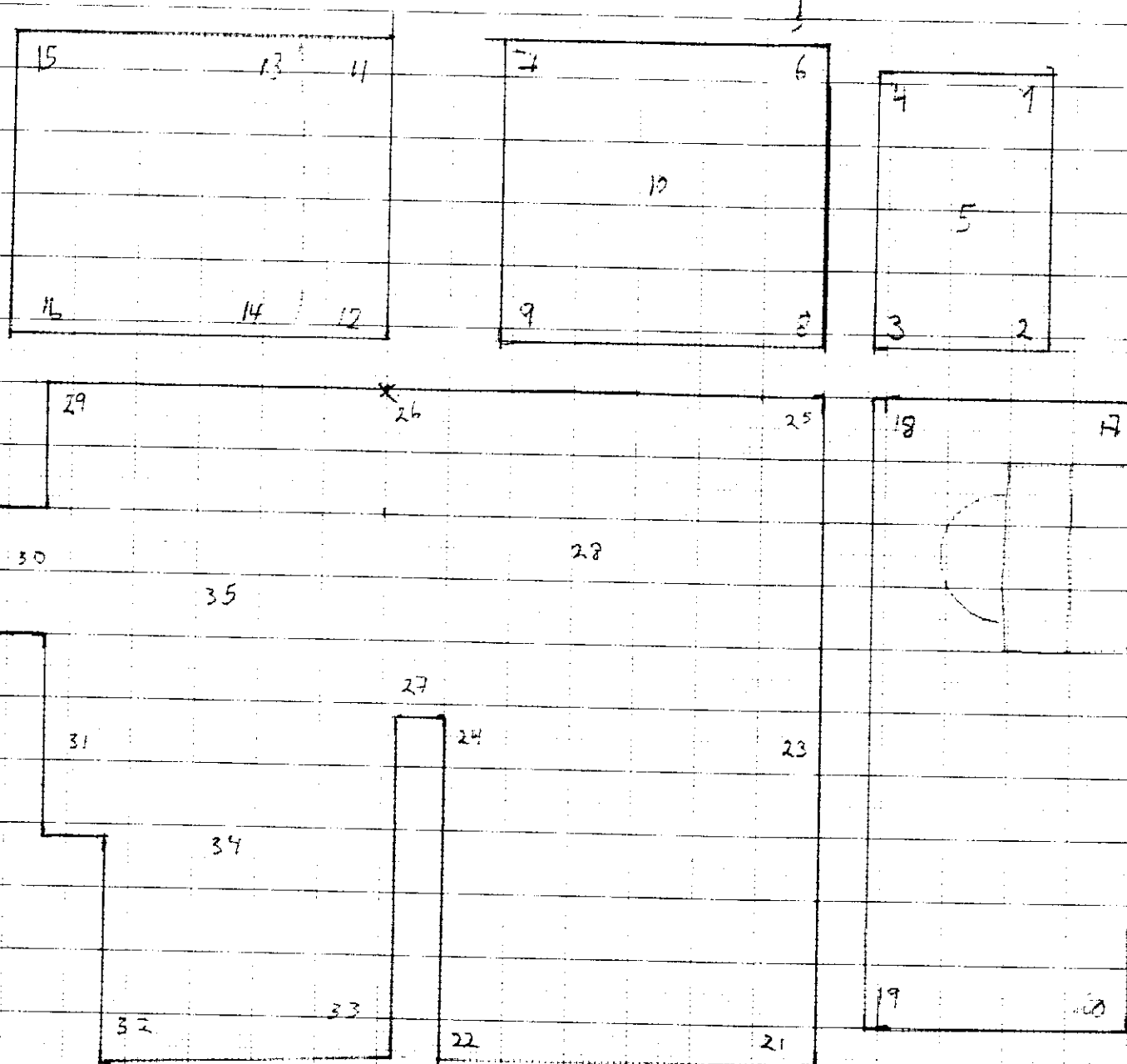
Sogn og Fjordane

1x - Resten av grunnmuren

MÅLSTOKK: 1:50

OVERSIKTSKART

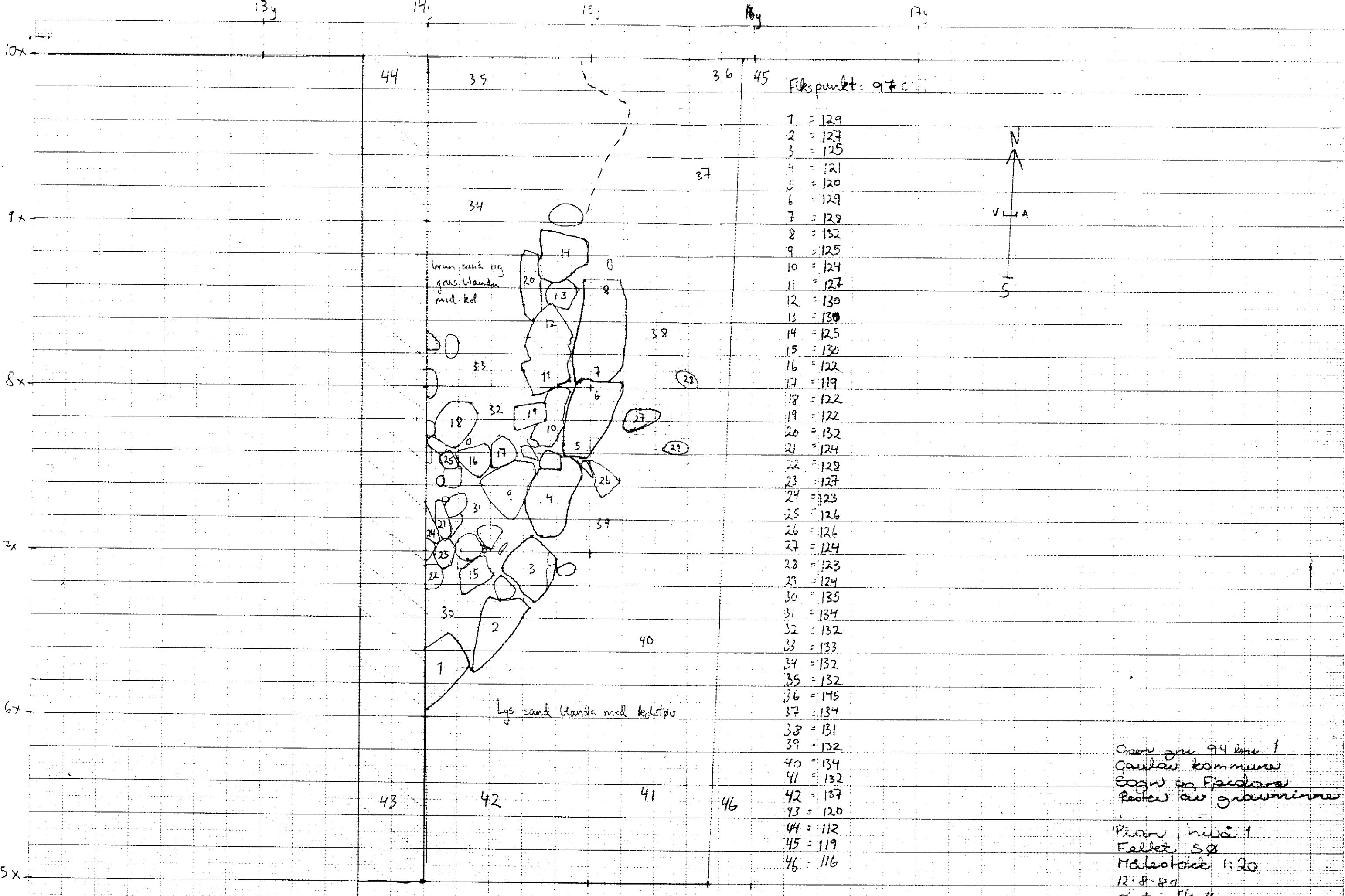
13x Tegning nr. 7

Fikspunkter: 516 + 105 = 621

- 1 = 210
- 2 = 165
- 3 = 177
- 4 = 203
- 5 = 196
- 6 = 210
- 7 = 194
- 8 = 125
- 9 = 205
- 10 = 202
- 11 = 228
- 12 = 218
- 13 = 184
- 14 = 178
- 15
- 16
- 17 = 157
- 18 = 158
- 19 = 156
- 20 = 155
- 21 = 174
- 22 = 170
- 23 = 167
- 24 = 168
- 25 = 211
- 26 = 230
- 27 = 175
- 28 = 200
- 29 = 237
- 30 = 219
- 31 = 206
- 32 = 196
- 33 = 188
- 34 = 184
- 35 = 188

19-8-80
Pynter Skene

Oversigt over 94 punkter
 Gulede kommunen
 Egeved og Fjendrup
 Rester af gravrinderne

Punkt nr. 1
 Faldet SØ
 Målestok 1:20
 12.8.80
 Øystein Ellert
 Tegning 2 b

Osen gren 94 km 1

Gaulen k.

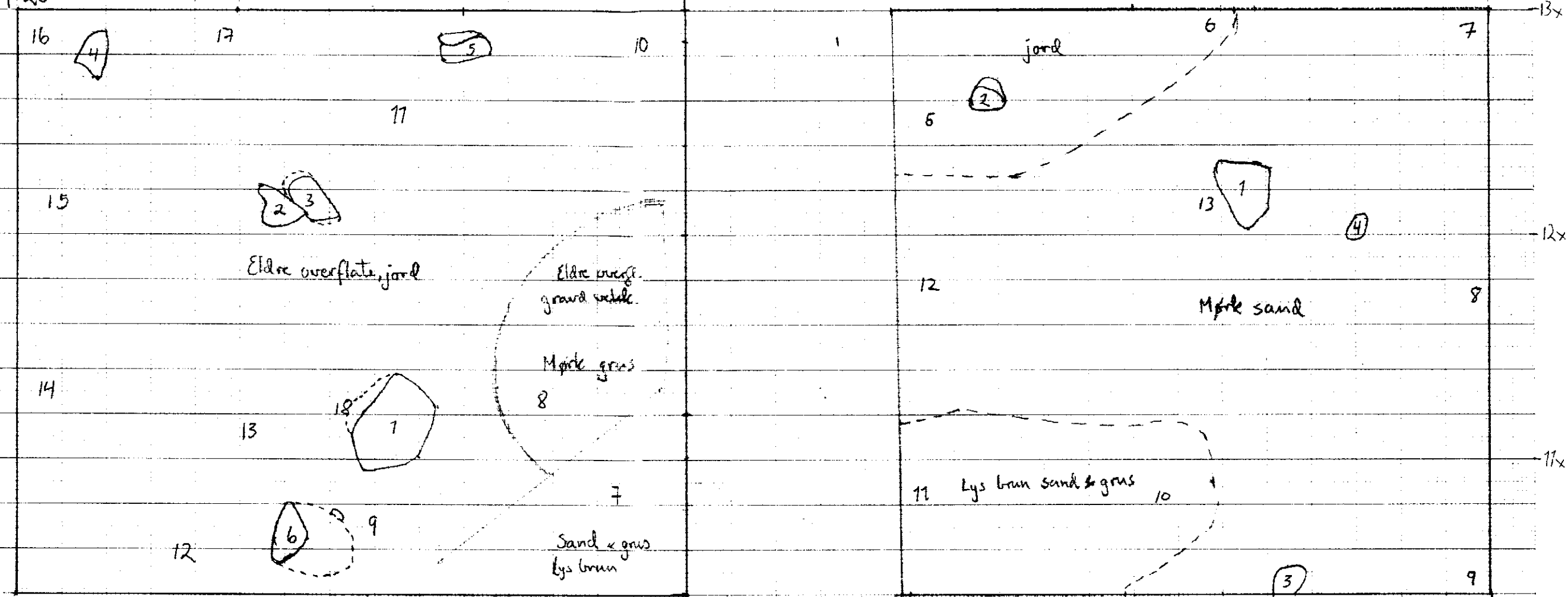
SOGN OG FJORDANE

Resten av grunnene

Tegning nr. 1

Plan, nivå 1 Mål: 1:20

Fikspunkt: 10.8

1=162	14=228
2=193	15=228
3=186	16=228
4=210	17=205
5=178	18=176
6=175	19=
7=188	20
8=170	
9=173	
10=173	
11=184	
12=212	
13=201	

Den prikkete linja ved nr. 1, 3 og 6 i det nordvestre feltet viser stien som fulle utstrekning etter at moldlaget er fjernet.

10x/10y

1=175	12=159
2=177	13=178
3=141	
4=174	
5=159	
6=188	
7=195	
8=172	
9=146	
10=154	
11=153	

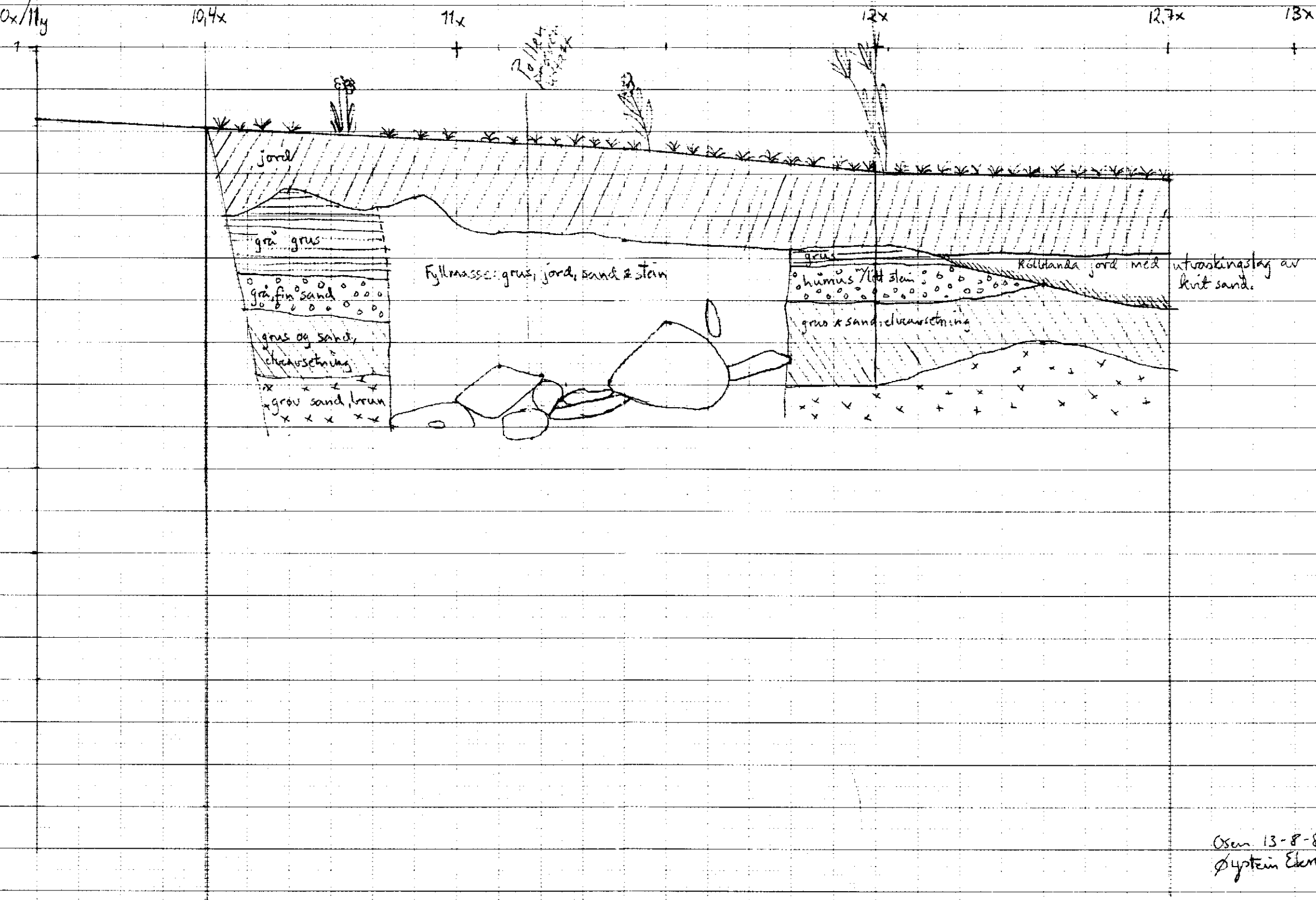
8-8-1980
Øystein Ekroll

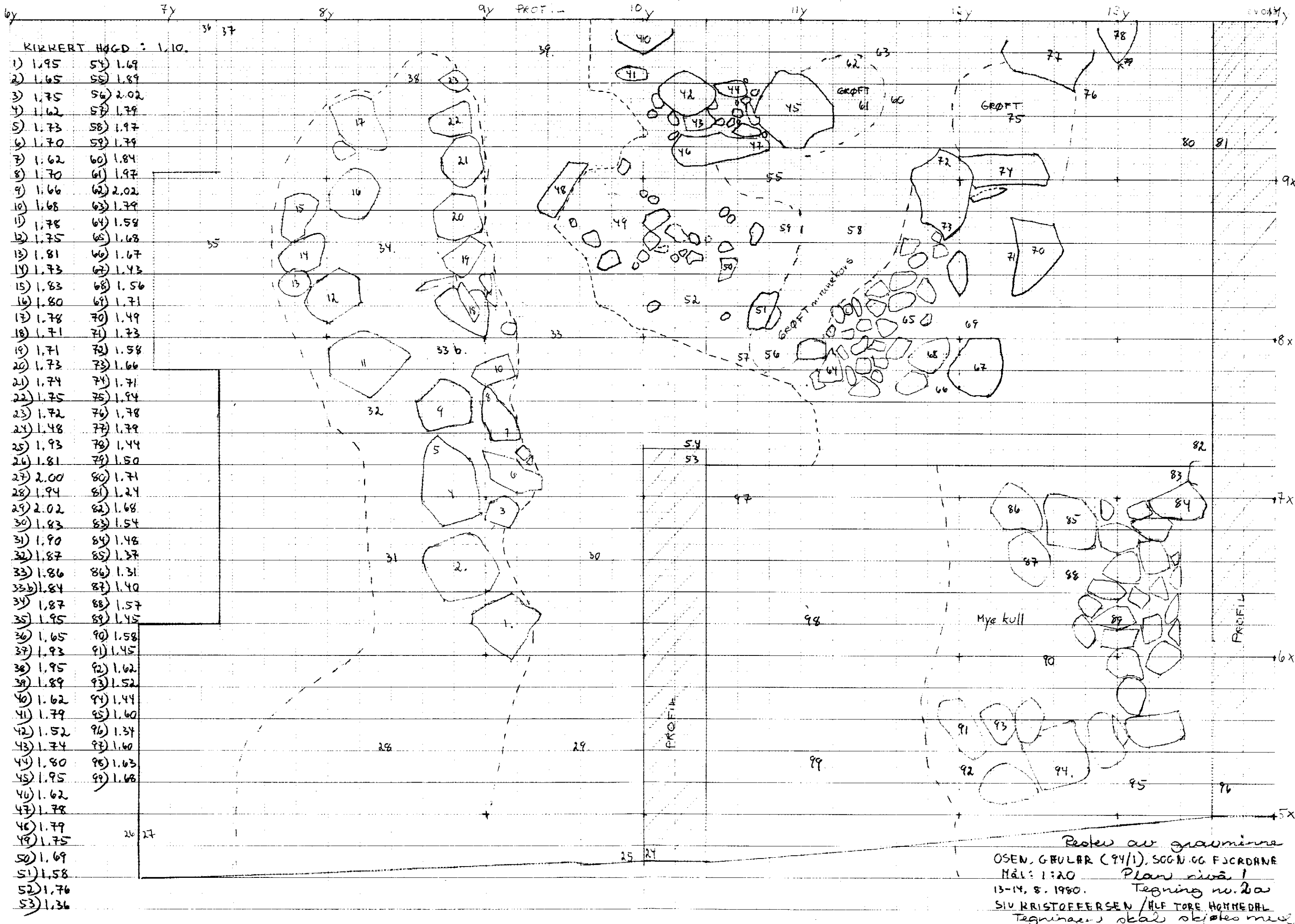
Osen gru. 94 bru 1
 Gauslau k., Sogn og Fjordane
 Reske av grødmisne
 PROFIL, langs 10,9y - knje

Vestvegg i det nordvestre felt.

1:10 Målestokk

Tegning nr. 3 10x/11y

Opent græs 94 km. l.
Gaulen b.
Egne og Fjeldane
Resten av græsmeire

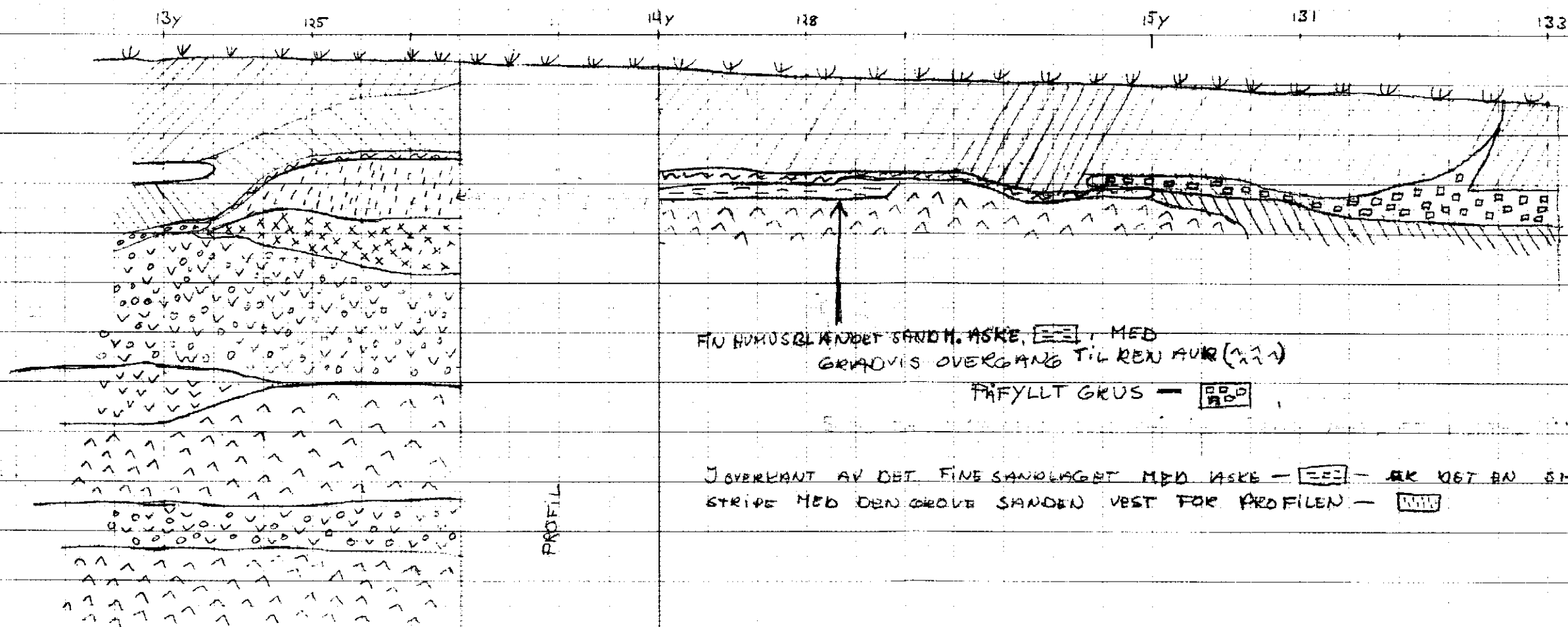
PROFIL ØST-VEST, DEN ØSTLIGE DELEN — FRA 13y og ØSTOVER

Målestokk 1:10

Tegning nr. 5b (skal støpes med 5a)

Alt Tore Hommedal

19. august 1980.

FIN HUNDSEBLENDET SAND M. ASKE, [x], MED
GRADVIS OVERGANG TIL REN ASKE (u)

PRÆFYLLT GRUS — [v]

JOYERKANT AV DET FINE SANDLAGET MED ASKE — [u] — ER DET EN SMAL
STRIBE MED DEN GROVE SANDEN VEST FOR PROFILEN — [x]

[x] — GROV SAND ELLER FIN GRUS
[v] — BLENDET LITT MØRK FIN
SAND

SYMBOLENE SOM ER BRUKT, ER DE SAMME SOM PÅ PLANEN OVER
PROFILENS VESTLIGE DEL, DER DET IKKE ER GITT NOEN NYE PÅ DENNE
PLANEN.

Funn fra Osen, Gaular gått til preparering 16/12-80

f.nr. 1-5

f.nr. 7, 8, 10, 11, 15, 38, 41 + en eske med 3 jernfliser

2, 4, 15 og 15 er beltespennene.